

1954

1982

2018

On Yılda Pompa Üretiminde Sağlanan Gelişiminin Sonucu: **ALPOM FABRİKASI**

“Alpom dalgıç tulumbalar ve bunların elektrik motorlarının imalatını ülkemizde yapan tek firmadır. 1982 yılında ülkemize 1 milyon dolar döviz kazandırmıştır”

Daha önceki bölümlerimizde Alarko'nun 1970'li yılların başından itibaren pompa, özellikle Türkiye için içme suyu ve tarımsal sulama için ihtiyaç duyulan dalgıç pompa üretimine yöneldiğini ve kamu kuruluşları ile işbirliği içinde yerli pompa üretimini gerçekleştirerek bu alanda öncülük yaptığını anlatmıştık. Şimdi on yıl ileriye, 1980'li yılların başlarına atlayarak bu alanda ne gibi gelişmeler olduğuna bakalım.

1981 yılında Alarko'nun haber gazetesi Bizim Dünyamız'da pompa alanında yaşanan on yıllık deneyimler, “Alarko Dalgıç Tulumbaları” başlıklı yazıda şöyle değerlendiriliyordu:

“Ülkemizin doğal zenginliklerinden birisi olan yeraltı sularının değerlendirilmesinde ilk ve en önemli rolü oynayan dalgıç tulumbalar, 8 yıldan beri Alarko Sanayi ve Ticaret A.Ş. Alpom Pompa ve Motor İmalat Müessesesi tarafından üretilmektedir.

“İşletme ve yatırım masraflarının azlığı ile bakım ve montaj hizmetlerinin yeraltı sularının değerlendirilmesinde kullanılan diğer sistemlere göre son derece kolay olması nedeniyle, Alpom Dalgıç Tulumbaları kendini kullanıcılara kısa sürede kabul ettirmiştir.

“Alpom Müessesesi, önceleri motor kısımlarını ithal etmek suretiyle imal ettiği dalgıç tulumbaları 4 yıldan beri İstanbul Teknik Üniversitesi ve IESC uzmanlarının teknik işbirliği ve yerli olarak yaptığı özel ıslak statorlu elektrik motorlarını kullanmak suretiyle imal etmektedir.

Bugün 2 ila 60 HP arasında 14 ayrı güçte imal edilen özel elektrik motorları ile çalışan bu tulumbalar ile saatte 90 m³'e kadar debide ve 200-250 metre derinlikteki suların yeryüzüne çıkartılması gerçekleşmiş olmaktadır.

“Ejektörlü veya kompresörlü sistemler ve derin kuyu pompaları ile 30-40 metreden fazla derinlikteki yeraltı sularının değerlendirilmediği ülkemizde dalgıç tulumbalar ile bugün bu sorun ortadan kalkmıştır.

“Dünyada ve Avrupa'da çok az sayıda ülkede imal edile-

(Bizim Dünyamız-1983)

bilen ve imalatı çok özel bilgi ve teknik isteyen bu tulumba ve motorları imal etmeyi başaran Alpom Müessesesi, bu yıl içerisinde devam etmekte olan çalışmalarını bitirerek saatte 150 m³ debi kapasitesine çıkmayı planlamış bulunmaktadır. Alpom 1979 yılı sonuna kadar saatte

40 m³ debi kapasitesi ile YSE, Karayolları, belediyeler, kooperatifler ve sanayi kuruluşlarında daha ziyade "içme suyu temini"ne hizmet edebilen dalgıç tulumbalarını, 1979'da 1. Ulusal Pompa Kongresi'nde kongre üyelerine ve özellikle devlet Su İşleri yetkilileri ile personeline verdikleri söze sadık kalarak, 1980'de gerçekleştirdikleri 90 m³/saat debi ve bu yıl gerçekleştirecekleri 150 m³/saat debi kapasiteleri ile sulama suyu temini hizmetine de sunmaktadır".

Bu gelişmeler sonunda Alpom Müessesesi'nin ürün çeşitliliği ve üretim kapasitesi artmıştı. Bu sürecin devam edeceği düşünülüyor, buna göre planlar yapılıyordu.

Alpom'un içinde yer aldığı Alsac Fabrikası, Alsac ve Alpom müesseselerinin ihtiyaçlarına cevap veriyordu.

Bunun üzerine Dudullu Sanayi Bölgesi'nde Alpom için ayrı bir fabrika kurulmasına karar verildi. İki yıl içinde tamamlanan fabrika 1983 yılında açıldı.

Alarko'nun haber gazetesi Bizim Dünyamız'da Alpom Fabrikası'nın açılış haberinde Alarko'nun Alpom dalgıç tulumbalar ve bunların elektrik motorlarının imalatını ülkemizde yapan tek firma, sirkülasyon pompası ve bunların elektrik motorlarını yapan iki firmadan biri olduğu vurgulanıyordu.

"Alpom'un Yeni Tesisleri Hizmete Girdi" başlıklı haberde şunlar belirtiliyordu:

"Alpom'un Dudullu Organize Sanayi Bölgesi'ndeki yeni fabrikası 17 Kasım 1983 günü yapılan bir törenle hizmete açıldı. Törende ilk olarak konuşan Alpom Müessese Müdürü Mak. Y. Müh. Cankut İkişler yeni fabrika binası hakkında bilgi verdi ve yeni fabrikanın hizmete girmesiyle özellikle dalgıç tulumbalar ve sirkülatörler için yurt içi taleplerin tümüyle karşılanacağını ve yurt dışına yapılacak ihracat ile de döviz girdisi sağlanacağını ifade etti.

"Daha sonra Alarko Sanayi ve Ticaret A.Ş. Yönetim Kurulu Başkanı Üzeyir Garih, davetlilere ve törene katılan

(Bizim Dünyamız-1983)

(Bizim Dünyamız-1983)

Dalgıç pompaların tanınmasında en önemli etkinliklerden biri de Alarko uzmanlarının kamu ve özel sektör temsilcilerine verdikleri seminerlerdi. (Bizim Dünyamız-1981)

Alarko mensuplarına hitap ederek "gelecek yıl Türk sanayiinde 30. yılını dolduracak olan Alarko'nun 5. büyük fabrikasını açmaktan gurur duyuyorum.

Bu tesis burada çalışan tüm arkadaşlarımdır" dedi. Açılış töreni bir kokteyl ile sona erdi.

"6500 m² kapalı sahası olan Alpom'un yeni fabrika binası 18.000 m²'lik arazi üzerine 350 milyon TL'lik sabit yatırımla kuruldu. Fabrika'da yılda 1.500 adet dalgıç tulumba, 25.000 adet sirkülatör, 5.000 adet domestik tip dalgıç tulumba, 2.500

adet tek ve çok kademeli santrifüj tulumba, 2.500 adet brülör ile 1.500 adet otobüs su ısıtma cihazı imal edilecektir.

"Alpom dalgıç tulumbalar ve bunların elektrik motorlarının imalatını ülkemizde yapan tek firmadır.

Ayrıca, sirkülasyon pompası ve bunların elektrik motorlarını yapan iki firmadan biridir. Özellikle dalgıç tulumba imalatının genişletilmesi ve ithalatın kesilmesi ile 1982 yılında ülkemize 1 milyon dolar döviz kazandırmıştır".